ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 02.10.2000
COM(2000) 607 τελικό

Έκθεση δραστηριοτήτων EURES 1998-1999

«Προς μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή αγορά της απασχόλησης: η συμβολή του EURES»

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

Έκθεση δραστηριοτήτων EURES 1998-1999

«Προς μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή αγορά της απασχόλησης: η συμβολή του EURES»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή 3

1. **Αποστολές και προτεραιότητες του EURES** 4

1.1. EURES: μία απτή υπηρεσία για τον ευρωπαίο πολίτη 4

1.2. Ένα εργαλείο στην υπηρεσία της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση 4

1.3. Ένα σαφώς καθορισμένο πλαίσιο προτεραιοτήτων 5

2. **Εδραίωση και επέκταση του δικτύου των εταίρων του EURES** 6

2.1. Ενισχυμένη ενσωμάτωση του EURES στις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης 6

2.2. Η εδραίωση των διασυνοριακών EURES 7

2.3. Οι Ευρωσύμβουλοι: η κινητήρια δύναμη του δικτύου 7

3. **Η ανάπτυξη της υπηρεσίας EURES** 10

3.1. Περισσότερες κενές θέσεις εργασίας με ευκολότερη πρόσβαση 10

3.2. Υπηρεσίες ποιότητας 14

3.3. Οι συμπληρωματικές υπηρεσίες των διασυνοριακών EURES-T 16

4. **Η χρηματοδότηση** 18

5. **Προτεραιότητες και προκλήσεις** 19

5.1. Πολιτική και λειτουργική ολοκλήρωση 20

5.2. Εκσυγχρονισμός των μεθόδων παροχής υπηρεσιών 20

5.3. Βελτίωση του εύρους των υπηρεσιών 21

5.4. Επανεξέταση των μεθόδων διαχείρισης 21

Εισαγωγή

Η εξέλιξη της αγοράς εργασίας στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο στη διάρκεια των τελευταίων ετών καθιστά τη γεωγραφική κινητικότητα των εργαζομένων ένα όλο και πιο σημαντικό οικονομικό διακύβευμα. Οπωσδήποτε η ανεργία παραμένει σε υπερβολικά υψηλό επίπεδο σε πολλά κράτη μέλη ή περιοχές και η πρόληψη και η μείωση της μακροχρόνιας ανεργίας αποτελούν σημαντική πρόκληση. Ταυτόχρονα όμως το ζήτημα της απασχόλησης τίθεται όλο και περισσότερο με όρους ελλείμματος του εργατικού δυναμικού για να μπορέσουν να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των εργοδοτών. Οι τάσεις αυτές στην αγορά εργασίας έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη και στη σταθερότητα των τιμών, όπως και η έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού επιβαρύνει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

Η γεωγραφική κινητικότητα – τόσο στο εσωτερικό κάθε κράτους μέλους όσο και μεταξύ των κρατών μελών εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου – είναι ένας από τους παράγοντες που μπορεί να μειώσει τις τάσεις αυτές στην αγορά εργασίας.

Αυτή η σημαντική μεταβολή στο οικονομικό επίπεδο φαίνεται καθαρά στις πολιτικές δηλώσεις σε επίπεδο ΕΕ. Η επιτροπή απασχόλησης και αγοράς εργασίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπογραμμίζει, στη γνώμη της για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας (Μάρτιος 2000), την ανάγκη να ενθαρρυνθεί η κινητικότητα στην ευρωπαϊκή αγορά απασχόλησης. Στη γνώμη εντοπίζονται μια σειρά από συγκεκριμένα μέτρα που προτείνεται να ληφθούν, ιδίως στο πλαίσιο του EURES, προκειμένου να συνεισφέρουν στην αύξηση της κινητικότητας. Στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβώνας το Μάρτιο του 2000 καλείται το Συμβούλιο και η Επιτροπή αφενός να «*βελτιώσουν την ικανότητα επαγγελματικής ένταξης και να μειώσουν το έλλειμμα των ειδικοτήτων, ιδίως παρέχοντας στις υπηρεσίες απασχόλησης μια ευρωπαϊκή βάση δεδομένων για τις δυνατότητες απασχόλησης και μαθητείας*»[1], και, αφετέρου, να «*υλοποιήσουν ένα κοινό ευρωπαϊκό υπόδειγμα βιογραφικού σημειώματος, το οποίο θα χρησιμοποιείται προαιρετικά για τη διευκόλυνση της κινητικότητας βοηθώντας τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα ιδρύματα κατάρτισης καθώς και τους εργοδότες να αξιολογήσουν καλύτερα τις αποκτηθείσες γνώσεις*».[2]

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από την πλευρά του, με ψήφισμα που εξέδωσε τον Απρίλιο του 2000 σχετικά με την εσωτερική αγορά, πρότεινε να εξελιχθεί το EURES σε "ευρωπαϊκή υπηρεσία απασχόλησης"[3].

Η εξέλιξη του δικτύου EURES στη διάρκεια των δύο ετών στα οποία αναφέρεται η παρούσα έκθεση – 1998 και 1999 – πρέπει να επανεξετασθεί υπό το φως αυτών των οικονομικών και πολιτικών εξελίξεων, ειδικότερα προκειμένου να προσδιορισθεί εάν το έργο που ολοκληρώθηκε στη διάρκεια αυτής της περιόδου θα επιτρέψει στο EURES να ανταποκριθεί στις προσδοκίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

---

1 Συμπεράσματα της προεδρίας, παράγραφος 29.

2 Συμπεράσματα της προεδρίας, παράγραφος 26

3 Ψήφισμα της 13ης Απριλίου 2000 σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής "Η στρατηγική για την εσωτερική αγορά της Ευρώπης", COM (1999) 464

Η εξέλιξη αυτή χαρακτηρίσθηκε κατά κύριο λόγο από μια ισχυρή αύξηση της ευαισθητοποίησης των εταίρων του EURES, και ειδικότερα των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, για την εξέλιξη του ρόλου τους στο πλαίσιο μιας *ευρωπαϊκής* στρατηγικής για την απασχόληση και μιας *ευρωπαϊκής* αγοράς εργασίας, πράγμα που είχε ως συνέπεια την καλύτερη ενσωμάτωση στο οπλοστάσιο των υπηρεσιών EURES, υπηρεσιών που παρέχονται σε όσους αναζητούν εργασία και τους εργοδότες.

Σημειώθηκε συνεπώς μεγάλη αύξηση των προσφερομένων θέσεων εργασίας προς ανταλλαγή, οι οποίες από 43.000 που ήταν στις αρχές του 1998 έφθασαν στις 166.000 στις αρχές του 2000. Επίσης η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται από τη χρήση του διαδικτύου ως υποστηρικτικού μέσου για τις υπηρεσίες EURES. Ο ιστοχώρος EURES εγκαινιάσθηκε από τον πρωθυπουργό του Ηνωμένου Βασιλείου και από τον πρόεδρο της Επιτροπής κατά την ευρωπαϊκή σύνοδο κορυφής στο Cardiff, τον Ιούνιο του 1998. Σε λίγους μήνες ο ιστοχώρος αυτός συμπεριλήφθηκε στους ιστοχώρους της Επιτροπής με τους περισσότερους επισκέπτες.

Παρά την προφανή πρόοδο που συνετελέσθη σύμφωνα με την έκθεση, όπως θα φανεί στη συνέχεια, εξακολουθούν να υφίστανται σοβαρές προκλήσεις – που πρέπει να αντιμετωπίσουν η Επιτροπή και οι εταίροι του δικτύου EURES – προκειμένου να ανταποκριθούν ικανοποιητικά τους προσεχείς μήνες και τα προσεχή έτη στις προσδοκίες όσων αναζητούν εργασία και στις προσδοκίες των εργοδοτών, που τους αφορά η γεωγραφική κινητικότητα, καθώς και στους στόχους που έχουν θέσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

1. ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ EURES

1.1. EURES: μία απτή υπηρεσία για τον ευρωπαίο πολίτη

Το EURES, που οι απαρχές του βρίσκονται στον κανονισμό 1612/68 για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, δημιουργήθηκε για να διευκολύνει την άσκηση του δικαιώματος των πολιτών της ΕΕ και του ΕΟΧ να εργάζονται σε ένα άλλο κράτος μέλος.

Το EURES αναπτύχθηκε με προοπτική την άμεση παροχή υπηρεσιών στον πολίτη, είτε αυτός αναζητά εργασία, είτε είναι εργοδότης και αποτελεί μια από τις πιο ορατές και αποτελεσματικές πλευρές των προσπαθειών που καταβάλει η Επιτροπή να έρθει κοντά στον πολίτη.

Οι υπηρεσίες που παρέχει η βάση EURES είναι η πληροφόρηση, η παροχή συμβουλών και βοήθειας για την εύρεση εργασίας. Βασίζεται σε ένα δίκτυο εμπειρογνωμόνων (των Ευρωσυμβούλων), σε μεγάλο αριθμό σημείων επαφής στους οργανισμούς εταίρους και σε μία υπηρεσία ελεύθερης πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Το δίκτυο EURES είναι ένας από τους σημαντικούς συντελεστές του «Europe Direct», της πρωτοβουλίας που δρομολόγησε η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Κάρντιφ τον Ιούνιο του 1998 και με την οποία σκοπός της είναι να έρθει κοντά στον πολίτη της Ευρώπης.

1.2. Ένα εργαλείο στην υπηρεσία της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση

Εκτός από τις ατομικές υπηρεσίες που παρέχει στους πολίτες, το EURES υποστηρίζει με πολλούς τρόπους την ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση.

Πρώτον το EURES συμβάλλει στην επίτευξη μεγαλύτερης *διαφάνειας* όσον αφορά την ευρωπαϊκή αγορά εργασίας. Αυτό απορρέει από τον ενημερωτικό του ρόλο για τις προσφορές θέσεων εργασίας στις περιφερειακές αγορές εργασίας ή για τις συνθήκες ζωής και εργασίας στα διάφορα κράτη μέλη. Διευκολύνοντας την κινητικότητα των εργαζομένων, το EURES συμβάλλει στη μεγαλύτερη *ευελιξία* της αγοράς εργασίας. *Η προσαρμοστικότητα* των επιχειρήσεων ωφελείται από την πρόσβαση σε ένα σύνολο ανθρώπινων πόρων το οποίο είναι όχι μόνο μεγαλύτερο αλλά και πιο πλούσιο από πλευρά προσόντων, εργασιακής νοοτροπίας και γλωσσών. *Η απασχολησιμότητα* των αιτούντων εργασία ευνοείται σε μεγάλο βαθμό από την επαγγελματική πείρα – ακόμα και αν είναι μικρής διάρκειας – στο εξωτερικό. Τα διασυνοριακά EURES συμβάλλουν ειδικά στην *τοπική ανάπτυξη* βασιζόμενα στις τοπικές συμπράξεις. Τέλος ο *κοινωνικός διάλογος* σε θέματα πολιτικής για την απασχόληση ενθαρρύνεται από τα διασυνοριακά EURES.

Εν κατακλείδι, αποστολή του δικτύου EURES είναι η βελτίωση της λειτουργίας της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας, καθώς διευκολύνει την άσκηση του δικαιώματος των εργαζομένων στην ελεύθερη κυκλοφορία.

1.3. Ένα σαφώς καθορισμένο πλαίσιο προτεραιοτήτων

Το 1998 και το 1999, οι δραστηριότητες του δικτύου EURES – τόσο σε επίπεδο εταίρων όσο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης – ακολούθησαν ένα σύνολο προτεραιοτήτων που συμφωνήθηκαν από όλους τους εταίρους μαζί με την Επιτροπή. Οι προτεραιότητες αυτές ήταν:

Α. Η βελτίωση της επίδοσης του δικτύου EURES στον τομέα της προσφοράς θέσεων εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό στόχος ήταν η αύξηση του αριθμού των προσφερομένων θέσεων εργασίας μέσα στη βάση δεδομένων EURES προκειμένου να επιτευχθεί μία κρίσιμη μάζα. Σημαντικός στόχος επίσης ήταν η βελτίωση της ποιότητας των προσφορών. Τέλος έπρεπε να βελτιωθεί η επεξεργασία των προσφορών για θέσεις εργασίας που ελάμβαναν οι οργανισμοί εταίροι του δικτύου.

Β. Η βελτίωση της πρόσβασης στις υπηρεσίες EURES. Στόχος ήταν όχι μόνο να ενισχυθεί το διαθέσιμο ανθρώπινο δίκτυο - ιδίως με την καλύτερη αξιοποίηση των μέσων των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης - αλλά και να αναπτυχθεί η ελεύθερη πρόσβαση σε ορισμένες βασικές υπηρεσίες σε σχέση με τη γεωγραφική κινητικότητα, ειδικότερα χάρη στη χρήση του διαδικτύου.

Γ. Η ενίσχυση της ποιότητας των υπηρεσιών EURES. Επρόκειτο για την υλοποίηση των ποιοτικών προτύπων του δικτύου EURES καθώς και για την κατάρτιση των Ευρωσυμβούλων και τη διαθεσιμότητά τους για την υπηρεσία EURES.

Δ. Καλύτερη επικοινωνία μέσα στο δίκτυο. Στόχος ήταν η μεγαλύτερη εμπλοκή όλης της ιεραρχίας των υπηρεσιών απασχόλησης. Επίσης προτάθηκαν μέτρα για τη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των κυρίων συντελεστών του δικτύου, χάρη στις τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών.

Με βάση αυτούς τους κοινούς στόχους, κάθε εταίρος κλήθηκε να καθορίσει ένα ετήσιο «σχέδιο ανάπτυξης» για το EURES, για την εφαρμογή του οποίου δόθηκε οικονομική ενίσχυση από την Επιτροπή. Η έκθεση που ακολουθεί εξηγεί σε ποιο βαθμό επετεύχθησαν οι στόχοι αυτοί.

2. ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΤΟΥ EURES

2.1. Ενισχυμένη ενσωμάτωση του EURES στις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης

Οι εταίροι της βάσης EURES είναι οι «υπηρεσίες απασχόλησης των κρατών μελών και οι ενδεχόμενοι εθνικοί εταίροι τους».[4]

Οι εταίροι αυτοί δεν άλλαξαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς και είναι οι εξής:

A-Arbeitsmarktservice Österreich (AMS)	GR-Οργανισμός Απασχόλησης και Εργατικού δυναμικού (ΟΑΕΔ)
B-FORmation EMploi (FOREM)	IRL-Foras Aseanna Saothair (FAS)
B-Vlaamse Dienst voor Arbeidsvoorziening (VDAB)	ISL-Direction générale de l'emploi
B-Office régional bruxellois de l'emploi/Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling (ORBEM/BGDA)	I-Ministero del Lavoro
D-Bundesanstalt für Arbeit (BA)	L-Administration de l'emploi (ADEM)
D-Bundesverwaltungsamt (BVA)	NL-Arbeidsvoorziening (ARBVO)
DK-Arbejdsmarkedsstyrelsen (AMS)	N-Arbeidsdirektoratet
E-Instituto Nacional de Empleo (INEM)	P-Instituto do Emprego e Formaçao Profissional (IEFP)
F-Agence nationale pour l'emploi (ANPE)	SF-Ministère du Travail
F-Association pour l'emploi des cadres (APEC)	S-Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS)
F-Office des migrations (OMI)	UK-Employment Service

Η πλέον σημαντική εξέλιξη στη διάρκεια της περιόδου αναφοράς ήταν η έγκριση από τους διευθυντές των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης (ΔΥΑ) ενός «Πρωτοκόλλου συμφωνίας για την ανάπτυξη των υπηρεσιών EURES» στις 16.11.1998. Με το πρωτόκολλο αυτό οι ΔΥΑ αναγνωρίζουν τη σημασία των υπηρεσιών EURES ως αναπόσπαστου στοιχείου του φάσματος υπηρεσιών που παρέχουν. Δεσμεύονται για μια περισσότερο προωθημένη ενσωμάτωση των υπηρεσιών EURES μέσα στους οργανισμούς τους, τόσο σε επίπεδο σχεδιασμού όσο και σε επίπεδο διαχείρισης των ανθρωπίνων πόρων ή σε επίπεδο επεξεργασίας των προσφορών θέσεων εργασίας. Μια αξιολόγηση της εφαρμογής του πρωτοκόλλου ύστερα από ένα χρόνο έδειξε ότι αυτό συνέβαλε στην καλύτερη γνώση και κατανόηση μέσα στις ΔΥΑ. Ελήφθησαν πολλές χρήσιμες πρωτοβουλίες, όπως η

[4] Απόφαση της Επιτροπής 93/569, άρθρο 1.

κατάρτιση πολλών υπαλλήλων που δεν είχαν την ιδιότητα των Ευρωσυμβούλων, συμπεριλαμβανομένης και διακρατικής κατάρτισης για τα διευθυντικά στελέχη όλων των εταίρων των ΔΥΑ.

Με τον τρόπο αυτό, το EURES επιβεβαιώνει τη θέση του ως αποτελεσματικού παράγοντα εξευρωπαϊσμού των ΔΥΑ για τις οποίες η τάση είναι να θεωρούνται όλο και περισσότερο συντελεστές της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας και όχι μόνο της εθνικής ή περιφερειακής αγοράς.

2.2. Η εδραίωση των διασυνοριακών EURES

Ύστερα από μια ισχυρή αύξηση των διασυνοριακών συμπράξεων EURES (EURES-T) το 1996-97 (αύξηση από 11 σε 18), το δίκτυο γνώρισε σχετική σταθεροποίηση με τη δημιουργία μίας μόνο – αλλά σημαντικής – σύμπραξης στην περιοχή της Άνω Ρηνανίας.

Η διασυνοριακή σύμπραξη EURES-T "Oberrhein/Rhin supérieur" λειτουργεί από τον Ιούλιο του 1999. Αυτή η διασυνοριακή περιοχή καλύπτει πάνω από 500 χιλιόμετρα των συνόρων μεταξύ Γερμανίας (Βάδη-Βυρτεμβέργη), της Γαλλίας (Αλσατίας) και της Ελβετίας (περιοχή γύρω από τη Βασιλεία). Η Ελβετία κλήθηκε να συμμετάσχει στα διασυνοριακά EURES ως παρατηρήτρια. Ο αριθμός των διασυνοριακώς μετακινούμενων εργαζομένων εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 73.000 (31.000 Γάλλοι μεταβαίνουν στη Γερμανία· 1.000 Γερμανοί μεταβαίνουν στη Γαλλία· 31.000 Γάλλοι και 10.000 Γερμανοί στην Ελβετία).

Στα τέλη του 1997 δημιουργήθηκε με επιτυχία μια διασυνοριακή σύμπραξη μεταξύ Ιρλανδίας και Βόρειας Ιρλανδίας. Η σύμπραξη αυτή που περιλαμβάνει δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, συνδικάτα και εκπροσώπους εργοδοτών, καλύπτει το σύνολο της Βόρειας Ιρλανδίας και τις έξι συνορεύουσες επαρχίες της Ιρλανδίας. Στην ανάπτυξη της διασυνοριακής δομής βοήθησε πάρα πολύ η ειρηνευτική διαδικασία και θεωρείται και από τις δύο πλευρές των συνόρων ένα πολύ συγκεκριμένο παράδειγμα για το πώς μπορεί η αποτελεσματική συνεργασία να ωφελήσει και τους αιτούντες εργασία και τους εργοδότες.

Διάφορες άλλες διασυνοριακές περιφέρειες, ιδίως στις σκανδιναβικές χώρες, εξετάζουν σήμερα το ενδεχόμενο να ζητήσουν την ίδρυση διασυνοριακών EURES.

Από το 1999 και μετά η προεδρία των διευθυνουσών επιτροπών των διασυνοριακών συμπράξεων μεταφέρθηκε σταδιακά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στους τοπικούς εταίρους (η μεταφορά αυτή είχε ήδη πραγματοποιηθεί για τις 11 συμπράξεις στις 31.12.1999). Σκοπός της αλλαγής αυτής είναι να καταστούν περισσότερο υπεύθυνοι οι τοπικοί συντελεστές στην ανάπτυξη των διασυνοριακών EURES.

2.3. Οι Ευρωσύμβουλοι: η κινητήρια δύναμη του δικτύου

Οι Ευρωσύμβουλοι είναι η κινητήρια δύναμη του δικτύου EURES καθώς διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο για την παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης, καθοδήγησης και βοήθειας για την τοποθέτηση σε θέση εργασίας / πρόσληψη, τόσο για τους αιτούντες εργασία όσο και για τους εργοδότες. Είναι περίπου 520 σε όλες τις χώρες του ΕΟΧ, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών περιοχών.

Κατανομή

Η πλειοψηφία των Ευρωσυμβούλων προέρχονται από τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης (430), ενώ τα συνδικάτα (77) και οι ενώσεις εργοδοτών (13) εκπροσωπούνται μόνο στις διασυνοριακές περιφέρειες.

Αποφασίσθηκε στα τέλη του 1998 να σταματήσει η κατάρτιση των ειδικών πανεπιστημιακών Ευρωσυμβούλων και αντ' αυτής να αναπτυχθούν άλλες μορφές συνεργασίας μεταξύ των EURES και των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένων των πανεπιστημίων) λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές παραδόσεις και περιστάσεις.

Ο μεταβαλλόμενος ρόλος των Ευρωσυμβούλων

Αρχικά οι Ευρωσύμβουλοι ήταν οι μόνοι που παρείχαν υπηρεσίες EURES, κυρίως μέσω της άμεσης επαφής με τους αιτούντες εργασία και τους εργοδότες, αφού ήταν οι μόνοι που είχαν άμεση πρόσβαση σε δύο βάσεις δεδομένων (κενές θέσεις εργασίας και γενικές πληροφορίες) και το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων τους αφορούσε την ικανοποίηση των αιτήσεων των χρηστών. Καθώς επιταχύνεται ο ρυθμός ενσωμάτωσης των EURES στις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, αλλάζει και ρόλος τους και μετατρέπονται από μια «πρώτη θυρίδα εξυπηρέτησης» σε έναν «διαχειριστή πόρων» που συντονίζει και προωθεί τις υπηρεσίες EURES σε τοπικό / περιφερειακό επίπεδο. Για να ενισχύσουν τους ευρωσυμβούλους, οι περισσότερες ΔΥΑ έχουν εκπαιδεύσει βοηθούς ευρωσυμβούλων και άλλο προσωπικό, των οποίων

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΕΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ EURES

1. **H.N.F.K Hainaut / Nord-Pas de Calais / West- Vlaanderen / Kent**
   Belgique/ België, France, United-Kingdom
2. **IGA 1**
   Belgique / België, Nederland
3. **Euregio Gronau / Eschede**
   Deutschland, Nederland
4. **IGA 2**
   Belgique / Beglië, Deutschland, Nederland
5. **P.E.D.**
   Belgique / België, France, Luxemburg
6. **Saar / Lorraine / Luxembourg / Rheinland - Pfalz**
   Deutschland, France, Luxemboug
7. **EURAZUR**
   France, Italia
8. **TRANSALP**
   France, Italia
9. **SØNDERJYLLAND / SCHLESWIG**
   Danemark, Deutschland
10. **EURALP**
    Italia, Österreich
11. **Euregio Rhein - Waal /Rhein - Maas - Nord**
    Deutschland, Nederland
12. **INTERALP**
    Deutschland, Österreich
13. **EDR**
    Deutschland, Nederland

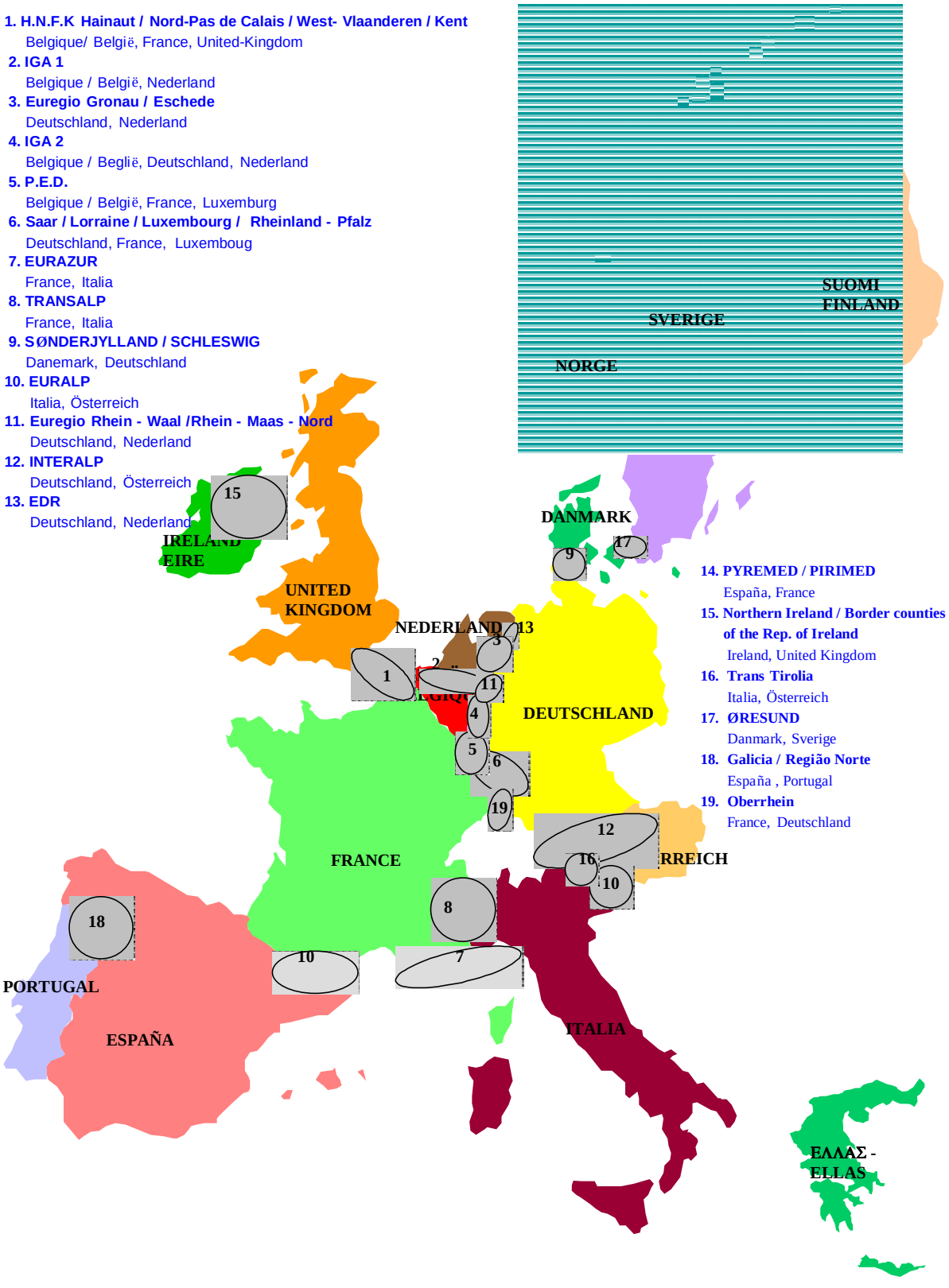

14. **PYREMED / PIRIMED**
    España, France
15. **Northern Ireland / Border counties of the Rep. of Ireland**
    Ireland, United Kingdom
16. **Trans Tirolia**
    Italia, Österreich
17. **ØRESUND**
    Danmark, Sverige
18. **Galicia / Região Norte**
    España , Portugal
19. **Oberrhein**
    France, Deutschland

κύριο καθήκον είναι να δίνουν πληροφορίες στο κοινό, να κάνουν μία πρώτη προεπιλογή και ενδεχομένως να παραπέμπουν τους ενδιαφερομένους στον ευρωσύμβουλο για συμβουλές και τοποθέτηση σε μια θέση εργασίας. Επιπλέον πολλές ΔΥΑ έχουν ήδη εγκαταστήσει σταθμούς αυτοεξυπηρέτησης (self-service) για τους χρήστες και διατίθεται συχνά από αυτούς τους σταθμούς αυτοεξυπηρέτησης, καθώς και από τον κόμβο EURES στο διαδίκτυο, πρόσβαση στη βάση δεδομένων με τις κενές θέσεις εργασίας EURES.

Κατάρτιση

Οι δραστηριότητες που αφορούν την κατάρτιση για το ανθρώπινο δίκτυο EURES έχουν αυξηθεί. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη βασική κατάρτιση των νέων Ευρωσυμβούλων (περίπου 80 ετησίως), με την υποστήριξη ενός φορέα παροχής κατάρτισης για το σχεδιασμό, τη διοργάνωση και την εκτέλεση των σεμιναρίων κατάρτισης. Κάθε χρόνο η Επιτροπή ετοιμάζει ένα διακρατικό πρόγραμμα συνεχούς κατάρτισης ανάλογα με τις ανάγκες των Ευρωσυμβούλων (π.χ. συνθήκες ζωής και εργασίας σε ορισμένες χώρες, ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης, διαχείριση κενών θέσεων εργασίας, προσλήψεις μεγάλης κλίμακας κλπ.). Τα διευθυντικά στελέχη των ΔΥΑ σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο καλούνται να παρακολουθήσουν ορισμένες συνεδρίες προκειμένου να αυξήσουν τις γνώσεις τους για το δίκτυο (π.χ. ειδικό σεμινάριο για τα στελέχη αυτά διοργανώθηκε για πρώτη φορά στο Τορίνο το Φεβρουάριο του 1999). Επιπλέον όλες οι χώρες ετοιμάζουν ένα εθνικό / τοπικό πρόγραμμα κατάρτισης για τους Ευρωσυμβούλους, τους βοηθούς τους και λοιπό προσωπικό προκειμένου να καλύψουν εξειδικευμένα ζητήματα κατάρτισης, τα οποία δεν καλύπτονται από το διακρατικό πρόγραμμα.

3. Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ EURES

3.1. Περισσότερες κενές θέσεις εργασίας με ευκολότερη πρόσβαση

Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό της υπηρεσίας EURES είναι ότι δίνει τη δυνατότητα στους αιτούντες εργασία να ανακαλύψουν κενές θέσεις εργασίας που τους ενδιαφέρουν σε άλλες χώρες μέσα στην ενιαία αγορά. Αυτό βοηθά να προαχθεί η μεγαλύτερη διαφάνεια στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό έχουν ακολουθηθεί δύο παράλληλες και συμπληρωματικές προσεγγίσεις.

– Πρώτον σημαντική πρόοδος έχει επιτευχθεί ως προς την αύξηση του αριθμού των διακρατικών και διασυνοριακών κενών θέσεων εργασίας που ανακοινώνουν οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης στη βάση δεδομένων με θέσεις εργασίας EURES στις Βρυξέλλες

– Δεύτερον η ταχεία ανάπτυξη της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών, ειδικότερα το διαδίκτυο, έχει σε μεγάλο βαθμό διευρύνει τη διάδοση αλλά και την πρόσβαση σε κενές θέσεις εργασίας στην ενιαία αγορά.

Βάση δεδομένων με θέσεις εργασίας EURES

Βάση δεδομένων με θέσεις εργασίας EURES στεγάζεται στην Επιτροπή στις Βρυξέλλες. Οι Ευρωσύμβουλοι μπορούν να συνδεθούν με τη βάση δεδομένων ενός

γρήγορου τηλεπικοινωνιακού δικτύου που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα TESTA της ΓΔ Επιχειρήσεις. Το πρόγραμμα TESTA αποτελεί μέρος του ευρύτερου προγράμματος της ΓΔ Επιχειρήσεις, δηλαδή του προγράμματος ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ διοικήσεων (IDA), στο οποίο η υπηρεσία EURES θεωρείται ως το κατ' εξοχήν παράδειγμα για το πώς οι δημόσιες διοικήσεις μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες με ένα σύγχρονο, ταχύ και αποτελεσματικό τρόπο.

Οι Ευρωσύμβουλοι έχουν πρόσβαση απευθείας σε θέσεις εργασίας της βάσης δεδομένων ή τη χρησιμοποιούν προκειμένου να αναζητήσουν θέσεις εργασίας σε άλλες χώρες. Οι περισσότερες προσφορές θέσεων εργασίας δεν εισάγονται ωστόσο στη βάση από τους Ευρωσυμβούλους, αλλά διαβιβάζονται απευθείας από τις βάσεις δεδομένων των εθνικών ΔΥΑ. Αυτή η ολοκληρωμένη προσέγγιση που καθιερώθηκε ως μέρος του μνημόνιου συμφωνίας του 1998, οδήγησε σε μια *μεγάλη αύξηση του αριθμού των κενών θέσεων εργασίας που διατίθενται στους αιτούντες εργασία* σε διακρατικό και διασυνοριακό επίπεδο. Οι χώρες που έχουν ενσωματώσει στα συστήματά τους τις υπηρεσίες EURES είναι η Γαλλία, η Αυστρία, η Γερμανία, η Νορβηγία και το Βέλγιο. Επιπλέον η Φινλανδία και οι Κάτω Χώρες λαμβάνουν αυτόματα τις κενές θέσεις εργασίας EURES. Υπάρχει δέσμευση να ενσωματωθούν στα συστήματα όλων των ΔΥΑ οι υπηρεσίες EURES έως τα τέλη 2002, ξεκινώντας με την προγραμματισμένη ολοκλήρωση το 2000 των ΔΥΑ στην Ιρλανδία, Βόρειο Ιρλανδία, Μεγάλη Βρετανία και Πορτογαλία.

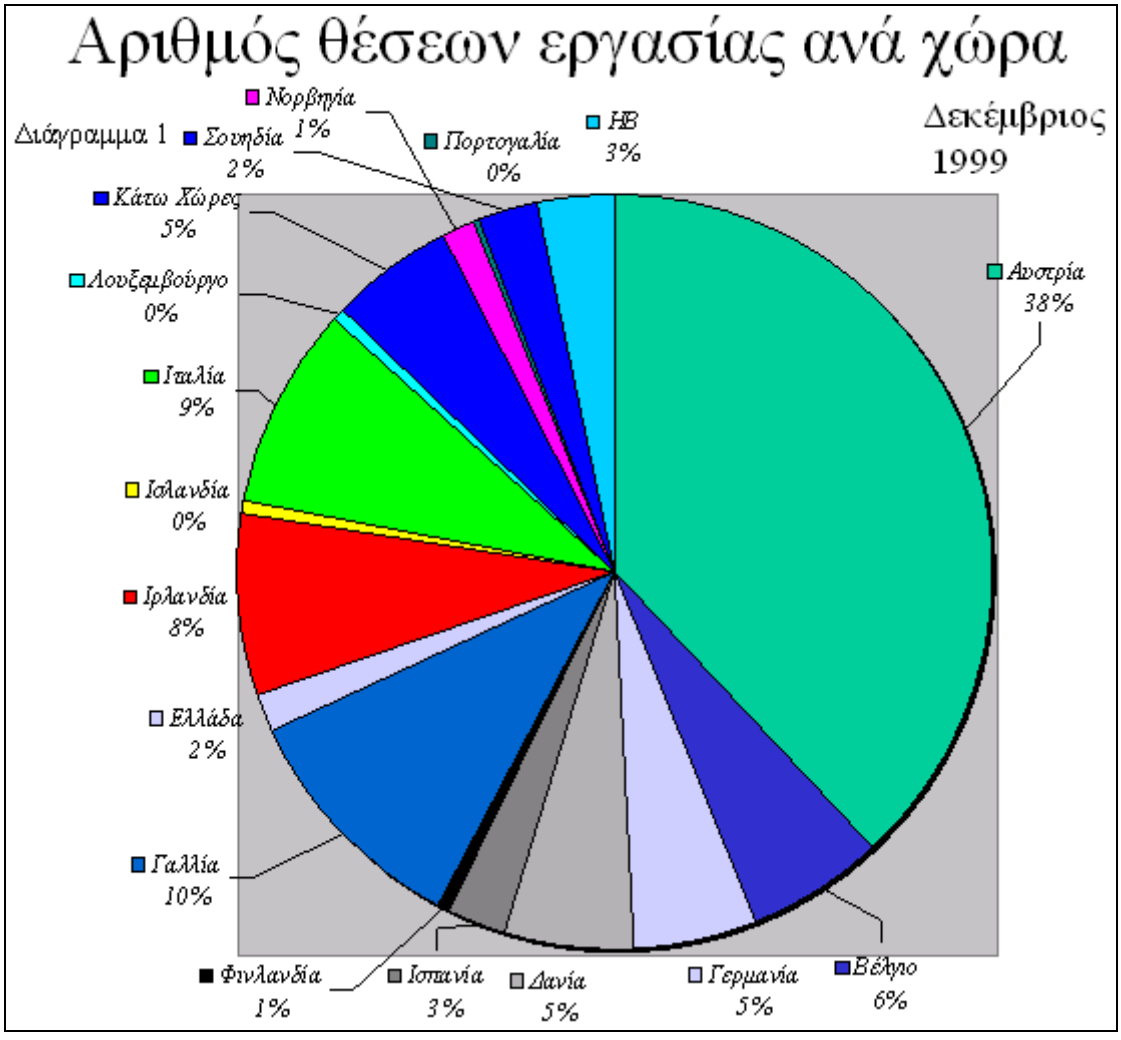

-

Το διάγραμμα αυτό παρουσιάζει το απόθεμα των διακρατικών κενών θέσεων εργασίας στις 17 χώρες. Οι κενές θέσεις εργασίας παρουσιάζουν τα τελευταία χρόνια τάσεις ισοκατανομής μεταξύ των χωρών, παρ' όλο που η Αυστρία παραμένει ακόμα κυρίαρχη. Καθώς οι χώρες ενσωματώνουν τις υπηρεσίες Eures στα εθνικά τους συστήματα αναμένεται να ενισχυθεί η ισοκατανομή.

Οι κυριότεροι τομείς (βλ. διάγραμμα αρ. 2) που διαθέτουν κενές θέσεις εργασίας εξακολουθούν να είναι ο κλάδος ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, εστίασης και τουρισμού μαζί με τον κλάδο των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ). Υπάρχει σταθερά μεγάλη αύξηση για εξειδικευμένες θέσεις εργασίας στον κλάδο της μεταποιητικής βιομηχανίας, πράγμα που μάλλον προκαλεί έκπληξη. Ο σχετικά μεγάλος αριθμός θέσεων εργασίας στη γεωργία οφείλεται κατά κύριο λόγο στις εποχιακές ελλείψεις εργατικού δυναμικού, για παράδειγμα για τη συλλογή καρπών: οι θέσεις αυτές ανακοινώθηκαν στις υπηρεσίες Eures και αποδείχθηκε ότι είχαν μεγάλη ζήτηση ειδικότερα στους νέους.

Παρ' όλο που το απόθεμα των διακρατικών κενών θέσεων εργασίας αυξήθηκε σταθερά από 4.000 κενές θέσεις εργασίας το 1997 σε πάνω από 26.000 κενές θέσεις εργασίας το 1999 (βλ. διάγραμμα αρ. 3) η αύξηση στις ανταλλαγές διασυνοριακών κενών θέσεων εργασίας είναι εκείνη που οδήγησε στην εξαιρετικά μεγάλη αύξηση του συνολικού αποθέματος κενών θέσεων εργασίας Eures. Συνολικά οι κενές θέσεις εργασίας ξεπέρασαν τις 200.000 στις αρχές του 2000.

Αυξανόμενη διαφάνεια

Η ολοκλήρωση ΔΥΑ και EURES βοηθάει σαφώς να επιτευχθεί ένας από τους βασικούς στόχους του EURES, δηλαδή η δημιουργία μιας ανοικτής και διαφανούς υπηρεσίας που θα επιτρέπει στους πολίτες εύκολη πρόσβαση στη ευρωπαϊκή αγορά εργασίας. Σε εθνικό επίπεδο οι ολοκληρωμένες ΔΥΑ μπορούν να προσφέρουν πρόσβαση σε θέσεις εργασίας EURES μέσω των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης που στεγάζονται σε κέντρα ανεύρεσης εργασίας, όπως συμβαίνει στη Γερμανία, την Αυστρία και τις Κάτω Χώρες. Στη Γαλλία το Minitel παρέχει πρόσβαση στις κενές θέσεις εργασίας. Σε άλλες χώρες έχουν εγκατασταθεί στα κέντρα ανεύρεσης εργασίας τερματικά με πρόσβαση στο διαδίκτυο και αυτά είναι συνδεδεμένα με τον

Διάγραμμα 2

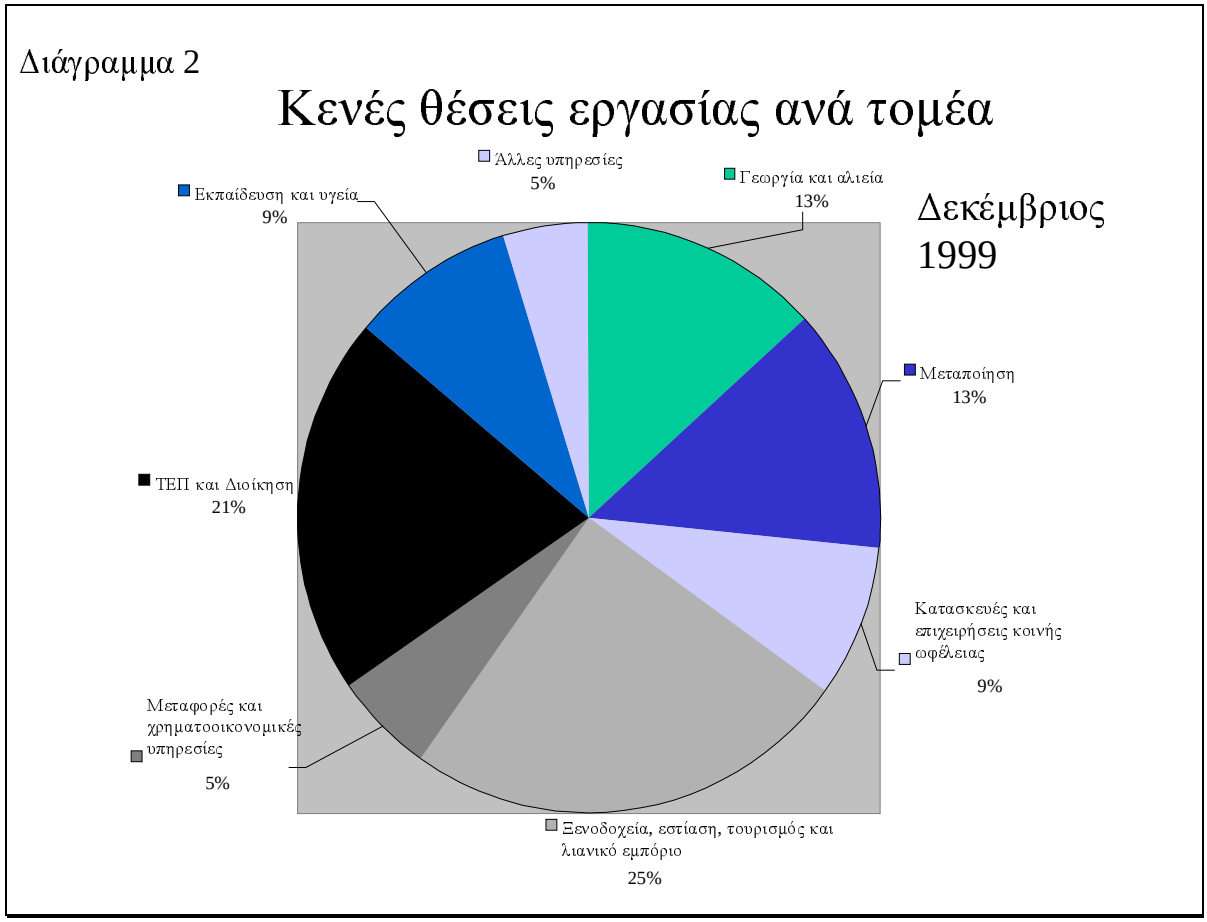

ιστοχώρο του EURES στο διαδίκτυο. Η τάση αυτή για τη δημιουργία σταθμών αυτοεξυπηρέτησης μεγαλώνει ταχύτατα σε όλο το δίκτυο των ευρωπαϊκών υπηρεσιών απασχόλησης και παρέχει μία πραγματική ευκαιρία για τις ΔΥΑ, και το EURES, προκειμένου να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στους πελάτες στο σημείο της ζήτησης. Έχει επίσης το πρόσθετο πλεονέκτημα, στην περίπτωση των υπηρεσιών EURES, της απελευθέρωσης πολύτιμου ανθρώπινου δυναμικού, των Ευρωσυμβούλων, οι οποίοι παρέχουν πρόσθετες συμβουλές και καθοδήγηση σε εκείνους τους αιτούντες εργασία που απαιτούν μία προσέγγιση περισσότερο προσαρμοσμένη στα μέτρα τους.

Η αυξανόμενη πρόσβαση στο διαδίκτυο και τις συναφείς τεχνολογίες έχει προσφέρει νέες ευκαιρίες που βοηθούν στην επίτευξη αυτού του στόχου. Ο ιστοχώρος EURES http://europa.eu.int/jobs/eures/ , εγκαινιάσθηκε το 1998. Περιέχει πληροφορίες για το δίκτυο EURES, τις συνθήκες ζωής και εργασίας σε 17 χώρες, επιλεγμένες διακρατικές κενές θέσεις εργασίας και χρήσιμους κόμβους με άλλους ιστοχώρους. Λειτουργεί επίσης ως πύλη προς τους ιστοχώρους ΔΥΑ όπου υπάρχουν υπάρχει πληθώρα πρόσθετων πληροφοριών, αλλά και κενές θέσεις εργασίας. Έχοντας πρόσβαση σε θέσεις εργασίας EURES μέσω του διαδικτύου και χάρη στον κόμβο με τις εθνικές βάσεις δεδομένων των ΔΥΑ, οι αιτούντες εργασία έχουν τώρα πρόσβαση σε *περίπου 1 εκατομμύριο θέσεις εργασίας κάθε μέρα.*

Διάγραμμα 3

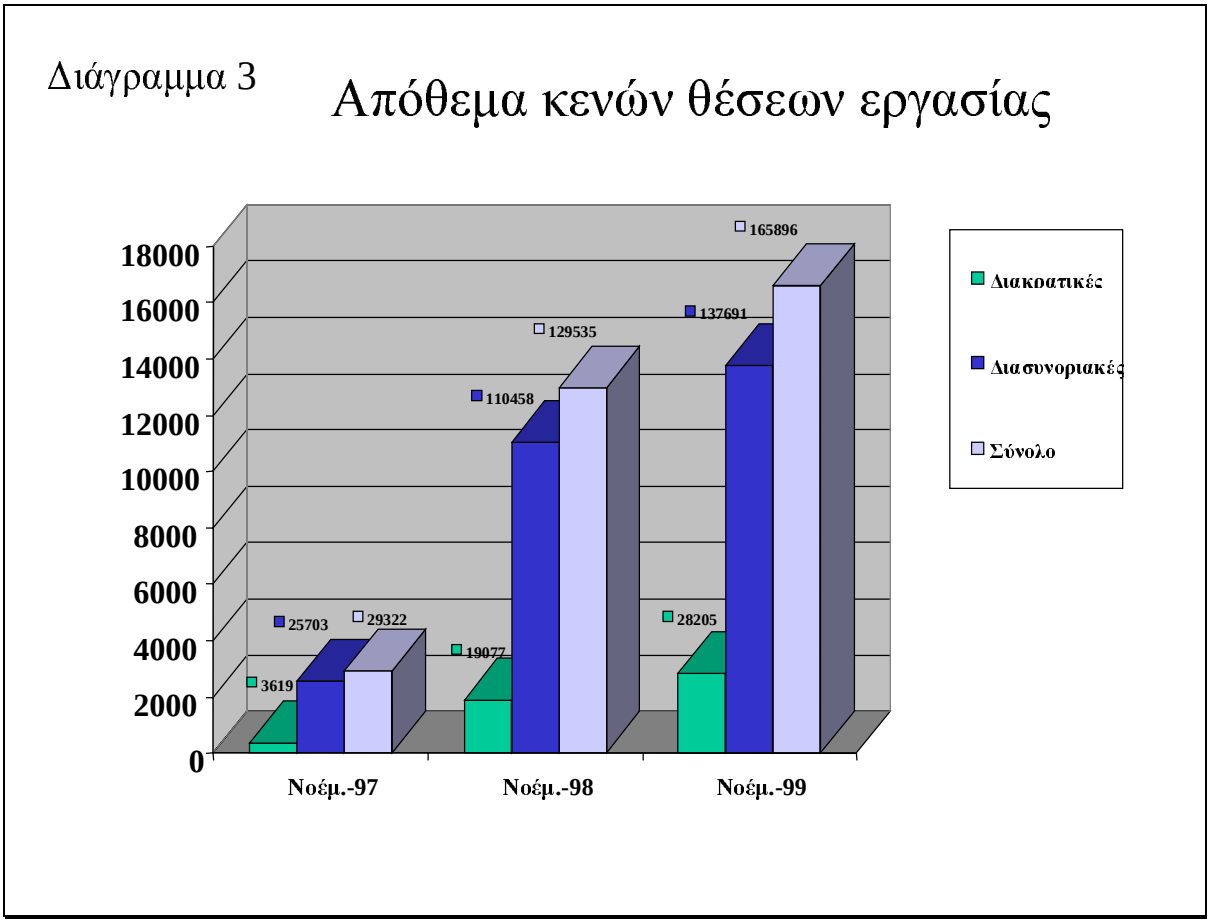

Νέα υπηρεσία για τους αιτούντες εργασία

Το 2000 θα υπάρξει ένα καινούργιο στοιχείο στον ιστοχώρο του EURES. Πρόκειται για τη δυνατότητα που θα δοθεί στους αιτούντες εργασία να καταχωρήσουν το ενδιαφέρον τους να εργασθούν σε μια άλλη χώρα τοποθετώντας το βιογραφικό τους σημείωμα, είτε ανοιχτά είτε ανώδυνα, σε μία βάση δεδομένων στην οποία θα μπορούν να προβούν σε αναζήτηση οι εγγεγραμμένοι εργοδότες. Αυτό θα λειτουργήσει δοκιμαστικά για ένα χρόνο και θα αξιολογηθεί το 2001. Με τον τρόπο αυτό ο ιστοχώρος EURES θα παρουσιάζει ποικιλοτρόπως, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το εύρος των υπηρεσιών που είναι τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή διαθέσιμες στις ΔΥΑ σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, αλλά και θα λειτουργεί στην προοπτική της επίτευξης ενός από τους στόχους που περιγράφονται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβώνας.

3.2. Υπηρεσίες ποιότητας

Η Επιτροπή επιδιώκει να εξασφαλίσει ότι η ανταλλαγή μεγάλου αριθμού κενών θέσεων εργασίας και η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη προβολή τους συνοδεύεται από τη δέσμευση για παροχή υπηρεσιών ποιότητας τόσο για τους αιτούντες εργασία όσο και για τους εργοδότες. Κατά τη διάρκεια του 1999 συμφωνήθηκε ένα σύνολο ποιοτικών προτύπων EURES για τη διαχείριση των κενών θέσεων εργασίας και των αιτήσεων για εργασία, αφού προηγήθηκαν εκτεταμένες διαβουλεύσεις με τους εταίρους. Τα πρότυπα αυτά θα τεθούν σε εφαρμογή σε κάθε οργανισμό και θα αποτελέσουν μέρος των εθνικών ποιοτικών προτύπων· θα ενισχυθούν στη συνέχεια με την κατάρτιση σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο των Ευρωσυμβούλων και του

λοιπού προσωπικού που διαχειρίζεται τις κενές θέσεις εργασίας και τις αιτήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Μία σύγκριση των στατιστικών δεδομένων δραστηριότητας των ευρωσυμβούλων στη διετία 1996/97 και στη διετία 1998/99 δείχνει ότι αυξάνονται οι δραστηριότητες του δικτύου EURES, παρόλο που αντικατοπτρίζει ένα μόνο μέρος των δραστηριοτήτων αυτών.

Επαφές του EURES με:	1996/1997	1998/1999	Ποσοστιαία αύξηση
Αιτούντες εργασία	802.315	1.077.127	25,51
Εργοδότες	66.951	105.666	36,64
Άλλοι	99.968	148.960	32,89

Αυξήθηκε επίσης η δραστηριότητα τοποθέτησης σε θέσεις εργασίας από 26.449 το 1998 σε 44.460 το 1999[5].

Εξάλλου μία μελέτη που πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 1999[6] έδειξε ότι οι υπηρεσίες πληροφόρησης και συμβουλών που παρέχει το δίκτυο EURES εκτιμώνται πολύ θετικά από τους χρήστες. Τόσο οι αιτούντες εργασία, όσο και οι εργοδότες δήλωσαν ότι είναι ικανοποιημένοι - στη μεγάλη πλειοψηφία τους - από την ποιότητα των παρεχόμενων πληροφοριών και από τον επαγγελματισμό των Ευρωσυμβούλων. Οι παρεχόμενες συμβουλές, είτε πρόκειται για γραπτές ή για προφορικές πληροφορίες, είτε πρόκειται για άμεση διευθέτηση ενός προβλήματος ή για προσανατολισμό προς την αρμόδια υπηρεσία κρίθηκαν ικανοποιητικές, ακόμα και πολύ ικανοποιητικές από τα 7/10 και πλέον των ερωτηθέντων.

Σε ό,τι αφορά τα εργαλεία που έχουν στη διάθεσή τους οι Ευρωσύμβουλοι, το EURES συμπλήρωσε σε ικανοποιητικό ποσοστό το περιεχόμενο της βάσης δεδομένων του (της οποίας η διάδοση γίνεται αποκλειστικά μέσα από το δίκτυο) για τις συνθήκες ζωής, τις συνθήκες εργασίας και τις περιφερειακές αγορές απασχόλησης. Ωστόσο η παρουσία μέσα στην Επιτροπή άλλων βάσεων δεδομένων που καλύπτουν επίσης τον τομέα της κινητικότητας των εργαζομένων στην Ευρώπη, ώθησε το EURES να ξεκινήσει μία διαδικασία συγχώνευσης τριών βάσεων δεδομένων (Citizens First, Scadplus και ένα μέρος της βάσης EURESInfo) που θα οδηγήσει την άνοιξη του 2000 στη δημιουργία μιας ενιαίας κοινοτικής βάσης υπό τον τίτλο «Διάλογος με τους πολίτες». Αυτή η νέα βάση θα έχει μεγαλύτερη θεματική και γλωσσική κάλυψη από αυτήν της βάσης EURESInfo.

---

5 Οι αριθμοί αυτοί αφορούν αιτούντες εργασία που τοποθετήθηκαν από το EURES σε μια θέση εργασίας σε μια άλλη χώρα εταίρο.

6 "Eures Cross-border Partnerships – (net)work in progress", B&A Groep Beleidsonderzoek & -Advies b.v., Χάγη, 1999.

Τέλος η δραστηριότητα πληροφόρησης και παροχής συμβουλών, που είναι θεμελιώδης για το δίκτυο EURES και που μέχρι σήμερα ασκούσαν σχεδόν αποκλειστικά οι Ευρωσύμβουλοι, βρίσκεται σε φάση πλήρους μεταβολής στο βαθμό που, αφού οι σύμβουλοι σήμερα ολοκλήρωσαν το ρόλο τους ως «εκλαϊκευτές» της ευρωπαϊκής διάστασης μέσα στους αντίστοιχους οργανισμούς τους, αντικαθίστανται σήμερα όλο και περισσότερο από άλλους υπαλλήλους, οι οποίοι με τη σειρά τους εκπληρώνουν, σε περισσότερο τοπικό επίπεδο, το καθήκον της πληροφόρησης του κοινού (βλ. σημείο 2.3 της παρούσας έκθεσης).

3.3. Οι συμπληρωματικές υπηρεσίες των διασυνοριακών EURES-T

Οι διασυνοριακές συμπράξεις EURES συμβάλλουν στη γενικότερη αποστολή του EURES ως προς την πληροφόρηση, την παροχή συμβουλών και βοήθειας για την τοποθέτηση των αιτούντων εργασία, των εργαζομένων ή εργοδοτών στις αντίστοιχες περιοχές. Επίσης η νομική βάση του EURES προέβλεπε ορισμένες συμπληρωματικές αποστολές για τις διασυνοριακές συμπράξεις EURES-T λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα τους.

Διακρατική επαγγελματική κατάρτιση

Μία από τις αποστολές που ανατέθηκαν στα διασυνοριακά EURES είναι η πραγματοποίηση απογραφής των υφιστάμενων δυνατοτήτων επαγγελματικής κατάρτισης στη διασυνοριακή ζώνη. Από τις απογραφές αυτές αναπτύχθηκαν συμπράξεις, συχνά αφού δημιουργήθηκαν σύνδεσμοι, χάρη σε ιστοχώρους του διαδικτύου, με άλλους ιστοχώρους της διασυνοριακής ζώνης που παρείχαν πληροφορίες για το θέμα αυτό και σε ορισμένες περιπτώσεις δινόταν η δυνατότητα «on-line» εγγραφής.

Ορισμένες συμπράξεις πραγματοποίησαν μελέτες για τις ανάγκες στον τομέα των επαγγελματικών ειδικοτήτων ή στον τομέα της αναγνώρισης των τίτλων σπουδών στις συγκεκριμένες περιοχές. Σε συνέχεια των μελετών αυτών ορισμένες από τις συμπράξεις μελετούν το ενδεχόμενο να υλοποιήσουν προγράμματα διασυνοριακής επαγγελματικής κατάρτισης, τα οποία θα είναι ανοικτά σε όλους τους κατοίκους και από τις δύο πλευρές των συνόρων και θα καταλήγουν στην απόκτηση ειδικοτήτων που θα αναγνωρίζονται από τους εργοδότες και από τις δύο πλευρές των συνόρων.

Το πρόγραμμα υποτροφιών για πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις που έθεσε σε λειτουργία η σύμπραξη Interalp (AT/DE) παρέχει στο δίκτυο πληροφορίες για τις δυνατότητες πρακτικής άσκησης σε επίπεδο διασυνοριακής ζώνης.

Ωστόσο υπάρχουν ακόμα εμπόδια για όσους επιθυμούν να παρακολουθήσουν επαγγελματική κατάρτιση από την άλλη πλευρά των συνόρων, κυρίως επειδή σε ορισμένα κράτη μέλη ο ενδιαφερόμενος έχει την υποχρέωση να κατοικεί στη χώρα όπου παρέχεται η κατάρτιση. Άλλο εμπόδιο είναι η απώλεια των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου του επιδόματος ανεργίας για τους εργαζομένους που παρακολουθούν κατάρτιση.

Εμπόδια στη διακρατική κινητικότητα

Αξιοποιώντας την προνομιούχο θέση που κατέχουν σε ό,τι αφορά την παρατήρηση της τοπικής αγοράς εργασίας, οι διασυνοριακές συμπράξεις EURES πραγματοποίησαν ενέργειες για την καταγραφή των εμποδίων που παρακωλύουν την

κινητικότητα στις περιοχές που καλύπτονται από τις συμπράξεις. Εκτός από συγκεκριμένες μελέτες που πραγματοποιήθηκαν από ορισμένες συμπράξεις, ακολουθήθηκε μία κοινή προσέγγιση για την καταγραφή των εμποδίων αυτών με τη βοήθεια των διασυνοριακών Ευρωσυμβούλων. Κάθε μία διασυνοριακή σύμπραξη EURES προσδιόρισε τα πέντε κυριότερα εμπόδια για την κινητικότητα που διαπίστωσε ότι υφίστανται στη δική της περιοχή. Σύμφωνα με μία κοινή τυπολογία, η σύνθεση των ερωτηματολογίων αυτών επέτρεψε να καταρτισθεί η έκθεση EURES για τα εμπόδια στη διακρατική κινητικότητα (άνοιξη 2000). Εκτός από τον ενημερωτικό της χαρακτήρα, η έκθεση αυτή προτείνει επίσης πεδία προβληματισμού για την υπέρβαση των εμποδίων και, από την άποψη αυτή, μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις διοικήσεις ή τα ενδιαφερόμενα όργανα για τη βελτίωση της κατάστασης.

Η έκθεση αυτή αναφέρεται επίσης στο γεγονός ότι σε ορισμένες συμπράξεις, ενέργειες που ανέλαβαν οι Ευρωσύμβουλοι ή οι συμπράξεις επέτρεψαν την εξεύρεση λύσεων σε πολύ συγκεκριμένα εμπόδια, ιδίως σε ό,τι αφορά τη διπλή φορολογία ή τη διακριτική μεταχείριση σε θέματα κοινωνικής προστασίας.

Ανταλλαγή απόψεων και διάλογος για τη διασυνοριακή αγορά εργασίας

Οι EURES-T αποτελούν έτσι, όλο και πιο πολύ, ένα φόρουμ αναλύσεων, ανταλλαγής ιδεών και ανάληψης κοινών ενεργειών σε σχέση με τις διασυνοριακές αγορές απασχόλησης.

Έτσι πραγματοποιήθηκαν μελέτες για τις τάσεις ως προς τα προσόντα που απαιτούνται σε επίπεδο διασυνοριακής ζώνης, το χαρακτηρισμό της ροής των διασυνοριακώς μετακινούμενων προσώπων, την ισότητα των ευκαιριών, τη σύγκριση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, τη σύγκριση καθηκόντων μιας εργασίας και από τις δύο πλευρές των συνόρων.

Το μεγαλύτερο μέρος των εταίρων προχώρησε σε συλλογή στατιστικών δεδομένων για το χαρακτηρισμό των διασυνοριακών αγορών απασχόλησης και διέδωσε τα στοιχεία αυτά είτε με έντυπα μέσα, είτε μέσω ιστοχώρων στο διαδίκτυο.

Κοινές πρωτοβουλίες για τη διασυνοριακή αγορά απασχόλησης πραγματοποιήθηκαν επίσης από τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, ιδίως σε ό,τι αφορά τυχόν μαζικές προσλήψεις ή απολύσεις, την πραγματοποίηση διασυνοριακών «job clubs» ή για την ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ των οργανισμών τους.

Οι κοινωνικοί εταίροι ενεπλάκησαν επίσης ενεργά στην προπαρασκευή και σύνταξη εγγράφων και φυλλαδίων για τις συνθήκες ζωής και εργασίας στη διασυνοριακή ζώνη. Επίσης ήταν συχνά επιφορτισμένοι με την πραγματοποίηση ερευνών ή μελετών για τις επιχειρήσεις ή τους διασυνοριακώς μετακινούμενους εργαζομένους. Το γεγονός ότι οι διασυνοριακοί κοινωνικοί εταίροι συνευρίσκονταν στο ίδιο φόρουμ ευνόησε επίσης το διασυνοριακό κοινωνικό διάλογο και πραγματοποιήθηκαν ορισμένες μελέτες πάνω σε σχετικά θέματα.

Συνέργειες με το Interreg

Η ανακοίνωση της Επιτροπής για τη νέα πρωτοβουλία Interreg III[7] προβλέπει ότι θα ζητείται η γνώμη των διασυνοριακών συμπράξεων EURES-T για τις ενέργειες διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα των αγορών απασχόλησης. Στο πλαίσιο αυτό το EURES διοργάνωσε σεμινάριο στη Βαρκελώνη το Σεπτέμβριο του 1999, με τους συντονιστές και τους εταίρους EURES, εκπροσώπους του δικτύου LACE και τους αρμόδιους για τη διαχείριση του Interreg σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο, προκειμένου να βελτιώσουν αμοιβαία τις γνώσεις τους και να προσδιορίσουν τις συμπληρωματικές ενέργειες που πρέπει να πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του EURES και του Interreg. Η προσέγγιση αυτή θα αναπτυχθεί και άλλο στη διάρκεια του 2000 με σκοπό την ανάδειξη σχεδίων Interreg III που θα ευνοούν τη διαφάνεια και την κινητικότητα στο επίπεδο των διασυνοριακών αγορών απασχόλησης.

Αξιολόγηση και παρακολούθηση της συνέχειας

Κατά τη διάρκεια του 1998, η Επιτροπή ανέθεσε εξωτερική αξιολόγηση για τις 5 από τις παλαιότερες συμπράξεις. Από τη μελέτη αυτή προκύπτει ότι η εκτίμηση των χρηστών για της υπηρεσίες που παρέχουν οι Ευρωσύμβουλοι είναι πολύ θετική (περίπου 72% των ερωτηθέντων δηλώνουν ικανοποιημένοι ή πολύ ικανοποιημένοι). Αντιθέτως φαίνεται ότι το δίκτυο δεν έχει γίνει ακόμα αρκετά γνωστό στο κοινό.

Η έκθεση αξιολόγησης συνιστά επίσης τη δημιουργία δικτύων πληροφόρησης σε τοπικό επίπεδο, τα οποία μπορούν να επιφορτισθούν με τη συλλογή και την επεξεργασία των απαραίτητων πληροφοριών για τους εταίρους (ιδίως τους Ευρωσυμβούλους) και το ευρύτερο κοινό («κέντρο πόρων» ή «παρατηρητήριο της αγοράς εργασίας»).

Η αξιολόγηση αυτή επέτρεψε στο σύνολο των διασυνοριακών συμπράξεων EURES-T να αναπροσαρμόσουν τις αναπτυξιακές στρατηγικές τους και τον τρόπο λειτουργίας τους, συμπεριλαμβανομένης και της χρήσης ιστοχώρων στο διαδίκτυο προκειμένου να είναι περισσότερο διαθέσιμες οι υπηρεσίες τους.

4. Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Ο προϋπολογισμός του EURES ψηφίζεται κάθε έτος από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Για το 1998 και το 1999, ο ετήσιος προϋπολογισμός του EURES ανερχόταν σε 10 εκατομμύρια €, δηλαδή €0,5 εκατομμύριο € λιγότερο απ' ό,τι τα δύο προηγούμενα χρόνια. Το 1999, ορίσθηκαν ως ανώτατο όριο τα 450.000€, από το συνολικό προϋπολογισμό, για τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας. Εκτός από τα ποσά αυτά το EURES λαμβάνει συνεισφορά από τις χώρες ΕΖΕΣ (187.000€ το 1998 και 194.000€ το 1999) δυνάμει της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό χώρο (συμμετοχή της Νορβηγίας και της Ισλανδίας).

Το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού χρησιμεύει για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων των εθνικών και διασυνοριακών εταίρων προκειμένου να αναπτύξουν τις υπηρεσίες EURES. Πρόκειται κυρίως για τις δραστηριότητες πληροφόρησης, προώθησης και εμψύχωσης, ή για εξοπλισμό πληροφορικής.

---

[7] Ανακοίνωση της Επιτροπής στα κράτη μέλη COM (2000) 1101

Εξάλλου ο προϋπολογισμός χρηματοδοτεί έναν ορισμένο αριθμό υπηρεσιών από τις οποίες ωφελείται το σύνολο των εταίρων, όπως είναι η βασική και συνεχής κατάρτιση για τους Ευρωσυμβούλους, και η ανάπτυξη, η διαχείριση και η ενημέρωση των βάσεων δεδομένων με τις προσφορές θέσεων εργασίας και τις πληροφορίες για τις συνθήκες ζωής και εργασίας.

Το κατωτέρω διάγραμμα παρουσιάζει την κατανομή του προϋπολογισμού για τα έτη 1998 και 1999 (μέσος όρος).

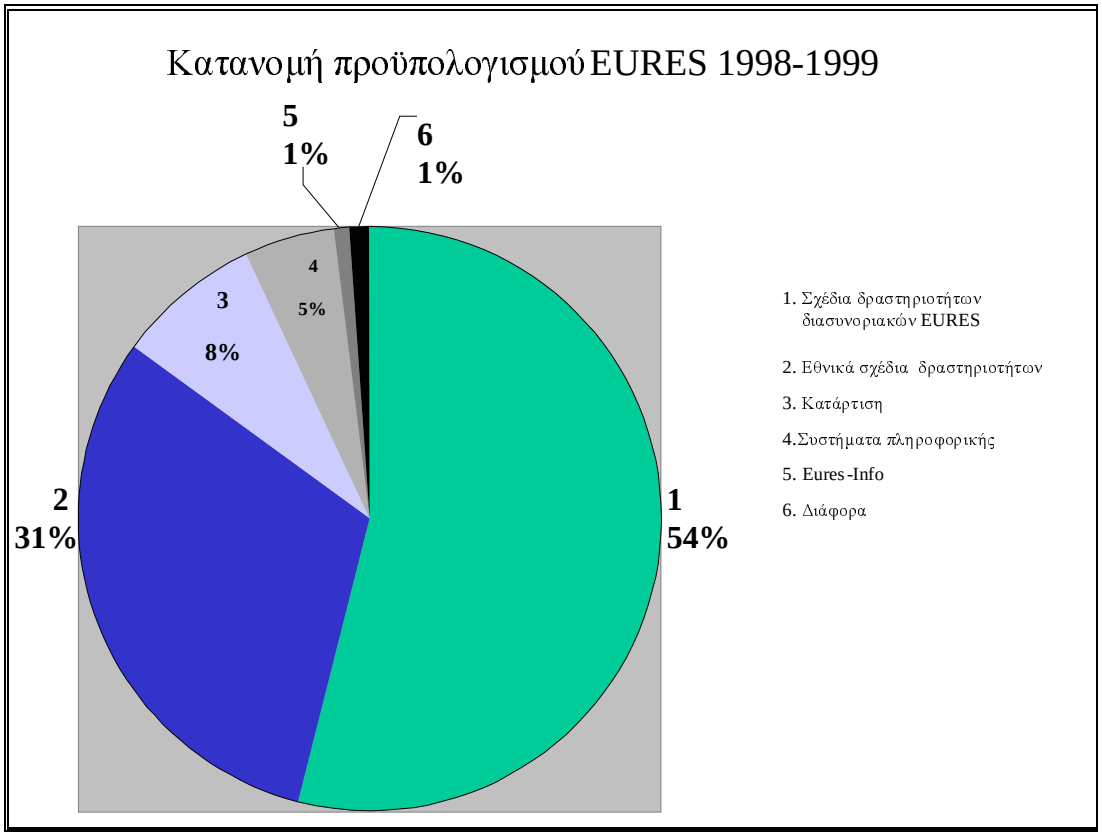

Μεγάλη είναι η ζήτηση από την πλευρά των εταίρων του δικτύου για απλοποίηση των διαδικασιών χορήγησης των επιδοτήσεων της Επιτροπής και για την απόκτηση πολυετών επιδοτήσεων.

5. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Μπορούμε να διακρίνουμε τέσσερις μεγάλους άξονες που θα καθορίσουν τις προτεραιότητες και τις προκλήσεις για το EURES τα προσεχή έτη.

– Πολιτική και λειτουργική ολοκλήρωση

– Εκσυγχρονισμός των μεθόδων παροχής

– Βελτίωση του εύρους των υπηρεσιών

– Επανεξέταση των μεθόδων διαχείρισης

Οι άξονες αυτοί αντανακλώνται στο έγγραφο των εταίρων του EURES «Στόχοι και προτεραιότητες» για τα τρία προσεχή έτη (2000-2002), που διατυπώθηκαν βάσει

μιας εξονυχιστικής ανάλυσης των ισχυρών σημείων και των αδυναμιών τους, των πολιτικών και κοινωνικοοικονομικών αλλαγών που τους αφορούν και των μελλοντικών αναγκών της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας.

5.1. Πολιτική και λειτουργική ολοκλήρωση

Η συμβολή του EURES στις σημαντικές πολιτικές προτεραιότητες σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης αξίζει να τύχει μεγαλύτερης αναγνώρισης. Ως μία υπηρεσία που απευθύνεται άμεσα στους αιτούντες εργασία και στους εργοδότες, το EURES συμβάλλει στην προώθηση μιας «Ευρώπης των πολιτών» που είναι ένας από τους πρωταρχικούς στόχους στην ημερήσια διάταξη της Επιτροπής. Ως εργαλείο που συμβάλλει στην ανάδειξη μιας ευρωπαϊκής αγοράς απασχόλησης, το EURES στηρίζει όχι μόνο την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς αλλά και την εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και την επιτυχία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβώνας, που πραγματοποιήθηκε το Μάρτιο του 2000, είναι προσανατολισμένα προς την επιθυμητή κατεύθυνση, δηλαδή της καλύτερης συνεκτίμησης της γεωγραφικής κινητικότητας και του ενδιαφέροντος που παρουσιάζει η ευρωπαϊκή ανταλλαγή προσφορών θέσεων εργασίας στο πλαίσιο των οικονομικών και κοινωνικών προτεραιοτήτων της ΕΕ.

Η συμβολή του EURES σε άλλες κοινοτικές πρωτοβουλίες πρέπει επίσης να αξιοποιηθεί με συστηματικότερο τρόπο. Εκτός από το πρόγραμμα Interreg (βλ. 3.3), αυτή είναι η περίπτωση, για παράδειγμα, των προγραμμάτων της ΕΕ για την επαγγελματική κατάρτιση (Leonardo da Vinci), την εκπαίδευση (ΣΩΚΡΑΤΗΣ) και τη νεολαία, ή των μέτρων που στοχεύουν στην στήριξη τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση.

Η ολοκλήρωση πρέπει επίσης να πραγματοποιηθεί μέσα στους οργανισμούς εταίρους. Μεγάλη σημασία έχει επίσης να διατηρηθεί η ώθηση που δόθηκε από το πρωτόκολλο συμφωνίας για το EURES που εγκρίθηκε από τους επικεφαλείς των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης το 1998, προκειμένου να εξασφαλισθεί η ενσωμάτωση του EURES στις ΔΥΑ.

Τέλος η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μία πρόκληση πολύ μεγάλης σημασίας. Θα απαιτήσει τη δέσμευση του δικτύου για τη συμβολή του στην αρμονική ενσωμάτωση των νέων χωρών.

5.2. Εκσυγχρονισμός των μεθόδων παροχής υπηρεσιών

Έχει σημασία να μπορέσουν να αξιοποιηθούν οι ιδιαίτερες ικανότητες των Ευρωσυμβούλων και να απελευθερωθούν αυτοί από τα βασικά καθήκοντα που μπορούν να εκτελεστούν αποτελεσματικότερα με τη βοήθεια των νέων τεχνολογιών, έτσι ώστε οι Ευρωσύμβουλοι να είναι σε ετοιμότητα να προτείνουν υπηρεσίες συμβουλών, προσανατολισμού και τοποθέτησης με μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία. Εξάλλου πρέπει να αναπτυχθούν μεγαλύτερα δίκτυα ανθρώπινου δυναμικού στους οργανισμούς εταίρους και στο εξωτερικό, για να μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες EURES σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο εύρος.

Η ταχεία ανάπτυξη των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών επιτρέπει στο EURES να εκσυγχρονίσει τον τρόπο παροχής υπηρεσιών και να ανταποκριθεί στο θεμιτό αίτημα των πολιτών να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε

βασικές πληροφορίες και υπηρεσίες αυτόνομα και ταχύτατα. Ένα από τα κεντρικά σημεία πρόσβασης θα είναι ο ιστοχώρος EURES http://europa.eu.int/jobs/eures. Ο χώρος αυτός θα παρέχει πρόσβαση στους ιστοχώρους των ΔΥΑ, σε προσφορές θέσεων εργασίας EURES και σε μία βάση δεδομένων EURES για τους αιτούντες εργασία.

Είναι επίσης σημαντικό οι εθνικοί και διασυνοριακοί ιστοχώροι να προσφέρουν σαφή και ευδιάκριτη πρόσβαση σε όλες τις υπηρεσίες EURES. Επίσης τα εθνικά ενδοδίκτυα (Intranets) είναι ένα εργαλείο που προσαρμόζεται εύκολα και επιτρέπει την παροχή πληροφοριών EURES σε όλο το προσωπικό των ΔΥΑ. Ο εξοπλισμός που προσφέρεται από τα αυξανόμενα κέντρα κλήσεων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο θα επιτρέψει επίσης την αποδοτικότερη παροχή βασικών υπηρεσιών EURES ταυτόχρονα προς τους αιτούντες εργασία και προς τους εργοδότες.

Απαντώντας σε αίτημα της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχή, θα υποβληθεί ειδική έκθεση το 2000 για τις ανάγκες σε πόρους που σχετίζονται με την αυξανόμενη χρήση του διαδικτύου.

5.3. Βελτίωση του εύρους των υπηρεσιών

Η Επιτροπή και οι εταίροι θα δώσουν προτεραιότητα στις πηγές πληροφοριών για τις συνθήκες ζωής και εργασίας, προκειμένου να επιτραπεί η πρόσβαση σε μία πλήρη, ακριβή και πολυγλωσσική βάση δεδομένων που θα είναι στη διάθεση όλων των ενδεχόμενων χρηστών. Εξάλλου η βάση δεδομένων EURES για την αγορά απασχόλησης πρέπει να αναπτυχθεί ως εργαλείο, όχι μόνο για την πληροφόρηση των αιτούντων εργασία ή των εργοδοτών σχετικά με τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά απασχόλησης, αλλά επίσης και ως παρατηρητήριο που μπορεί να βοηθήσει τους εταίρους του EURES να προσδιορίσουν τις τάσεις στην αγορά απασχόλησης σε ό,τι αφορά τη ζήτηση και την προσφορά καθώς και τις πραγματικές ή ενδεχόμενες στενωπούς. Ο αριθμός και η ποιότητα των προσφερόμενων θέσεων εργασίας απαιτούν επίσης πραγματική δέσμευση από τους εταίρους προκειμένου να εξασφαλιστεί η ανταλλαγή στην πράξη των προσφερόμενων θέσεων εργασίας σε διακρατικό και διασυνοριακό επίπεδο με τη βοήθεια ολοκληρωμένων μεθόδων καθώς και ότι αυτές αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας με βάση πρότυπα υψηλής ποιότητας. Οι αιτούντες εργασία θα μπορούν να γνωστοποιήσουν τα βιογραφικά τους σημειώματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να έρθουν έτσι άμεσα σε επαφή με τους ενδεχόμενους εργοδότες.

Σε διασυνοριακό επίπεδο θα δοθεί μεγαλύτερη προτεραιότητα σε δύο τομείς που δεν έχουν μέχρι σήμερα πλήρως αναπτυχθεί, δηλαδή τις πληροφορίες για τους πολίτες σχετικά με τις δυνατότητες διασυνοριακής κατάρτισης και τον προσδιορισμό των εμποδίων στην κινητικότητα. Τέλος προκειμένου να αναπτυχθεί το εύρος των υπηρεσιών και να αυξηθεί ο τοπικός αντίκτυπος, οι διασυνοριακές συμπράξεις EURES θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν τις νέες δυνατότητες που τους παρέχονται από το Interreg 3 για τη στήριξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων υπέρ μιας ολοκληρωμένης αγοράς εργασίας.

5.4. Επανεξέταση των μεθόδων διαχείρισης

Οι μέθοδοι διαχείρισης που καθορίστηκαν αρχικά για το δίκτυο EURES είναι σκόπιμο να αναπροσαρμοστούν, προκειμένου να ανταποκριθούν σε ποικίλες διαπιστώσεις και εξελίξεις:

– Οι οργανισμοί-εταίροι του EURES και ειδικότερα οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης έχουν εξελιχθεί σημαντικά στη διάρκεια της δεκαετίας του 1990.

– Λόγω της αύξησης του αριθμού των διασυνοριακών συμπράξεων και της προοπτικής της διεύρυνσης, επιβάλλεται να επανεξεταστεί ο ρόλος της Επιτροπής, ειδικότερα σε ό,τι αφορά την απλούστευση των σχέσεών της με τους εταίρους.

– Ο τρέχων προβληματισμός για τους τρόπους εξωτερικής ανάθεσης ορισμένων δραστηριοτήτων της Επιτροπής θα πρέπει επίσης να έχει και αντανάκλαση στα καθήκοντα που ανατίθενται αντίστοιχα στην Επιτροπή και τους εταίρους.

– Οι μηχανισμοί χρηματοδότησης κινητοποιούν τόσο εντός της Επιτροπής όσο και εντός των οργανισμών εταίρων, σημαντικό ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να θεωρηθεί δυσανάλογα μεγάλο. Ο ετήσιος χαρακτήρας του προϋπολογισμού δεν ευνοεί τον μακροπρόθεσμο προγραμματισμό.

Και σύμφωνα με όσα προηγούνται, η Επιτροπή εξετάζει επί του παρόντος το ενδεχόμενο αναθεώρησης της απόφασης που εξέδωσε το 1993 για το EURES.